

4270
Sárospataki
Ifjusági Közlöny

Főszerkesztő:

Darányi Lajos

Társzerkesztők:

Csathó József, Harsányi László, Harsányi György

Felelős szerkesztő:

Kovács József

10
TARTALOM:

A Mese meghalt. — Dr. Gulyás József:
Az idő. (Vers.) — Képes Géza: Opti-
mizmus—Pesszimizmus. (Vers.) — Da-
rányi Lajos: Ölbey János igehirdetése. —
Dr. Gulyás József: Magyar nóta. (Vers.)
— H. I.: Látogató. — Képes Géza: Óh,
menni, menni!... (Vers.) — Martin Miklós:
Mese... — Képes Géza: Az arany-cso-
bolyó... (Vers.) — P. D. O. Sz. közle-
mények. — Irodalom. — Képes Géza:
Tapasztalat. Érzelem. (Versfordítás.) —
Egyleti élet. — Felvételek a tápintézeti
és internátusi jótéteményekre a sárospataki főiskolán. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek.

Megjelenik július és
augusztus kivételé-
vel havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés:
Egész évre ... 4 pengő
Félévre ... 2 pengő

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Czeisler Izidor

divatáruháza

Sárospatak

(a Kossuth Lajos-utcán)

Állandó raktár: férfi-, női- és gyermek-harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kötöttárúk, illatszer, pipere, férfi- és női fehérneműk.

Csicsery József

cserépkályhaüzeme

Sárospatak

mely Zemplénum megyében
a legrégebb és legnagyobb.
∴ Alapított 1902-ben ∴

Készít a sárospataki legfinomabb tűz-álló kaolinnál a legújabb modern stílusban és kivitelben mindenféle színben és nagyságban cserépkályhákat, kandallókat és takaréktűzhelyeket. - Továbbá ócska kályhajavítások, átrakások vidéken is gyorsan és pontosan eszközölnetnek.

Kályhámért 10 évi jótállást vállalok
Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

A m. kir. Koronaörség szállítója!

Cím:

Csicsery József, kályhás
Sárospatak

Koncz Ferenc

angol és francia cipész

Sárospatak,

(a református templomközben)

!!!

Megrendelésre készít elsőrendű férfi és női cipőket, csizmákat, varrott és szegezett talppal a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, melyekből állandó raktára is van. csakis elsőrendű anyagból, szolid árak mellett. Javítások gyorsan és gondosan eszközölnetnek.

MOLNÁR

JÓZSEF

ÚRI ÉS NŐI

FODRÁSZ

SÁROSPATAK

(Rákóczi uccán, a ref. egyház épületében.)

Pontos kiszolgálás

Diákság részére kedvezményes árak.

közszellemet több lelket kereső pataki diáktestvéreimnek nem kell az Örök Teremtő új tradícióját magyaráznom, mert Ő maga mondja: „Imé, újat cselekszem: most készül, avagy nem tudjátok még? Igen, a pusztában utat szerzek és a kietlenben folyóvizeket.“ (Ézs. 43: 19.)

Nagy, komoly szavak, de felemelnek, mert azt mondják, hogy a pataki diákéletnek csak a meséje halt meg, hogy annál szebb legyen a valósága.

Mi volt a pataki diákélet meséje? Én még emlékszem rá: 1918 telén a délutáni besötétedéstől reggelig éhezünk és fáztunk a diák-kamarákban. A legnagyobb baj az lett belőle, hogy végkép a világozságot, meleget és az enivalót gondoltuk az élet legkivánatosabb javainak és mikor ezek megjöttek, még mindig további külső változásban áhítoztuk a fejlődést és nem magunk akartunk megváltozni tudó, akaró és szerető emberekké. Mennyi színes epizódja kísért még ennek a mesevilágnak, de már erre is mondhatjuk: A Mese meghalt. Szegény legények szomorú meséit ujjongó hírek váltják fel: Kegyelem osztogatja közöttünk a szebb élet vitézi telkeit.

De akárhogy kerülgetjük is, a *szerelem meséjéről* mondotta Ady a halálhírt. A szerelem meséje halt meg neki egyszer konkrét esetben és egyszerre általában.

Megértjük párisi dalát:

„Valami ősi, régi rontás
Száll előttem s én lehajtom fejem,
Várok valamit, s amit várok
Nem dicsőség, nem pénz, nem szerelem.“

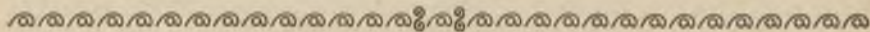
Odavezetnek ezek a gondolatok, ahol a szerelmet ítélik meg. Egy nem nőtlen, de agglegény theologus megállapítja, hogy a lyra eltévedt imádság, másik professzor pedig az emberi eszményt a szellemi eunuchság kharizmájában véli fölfedezni. Közben valaki rájön, hogy Széchenyi sem Crescencéről írta, hogy: „Ő lesz az oka, hogy egy egész nemzet újjászülessék“, közelből-távolból riaszt az emberi szenny vagy gyöngeség, csak épen a pozitívumot nem írják meg a komoly ker. lap nőkérdéssel foglalkozó számában és végül, mintha a pataki diákok is elhinnék Wellsnek, hogy a szerelem mindjárt nevetséges, mihelyt leírják, senki sem bolygatja a kérdést s még a legkönnyebb műfajban, novellában sem terem meg a Közlöny legkedvezőbb éghajlata alatt.

Ha most csak Ady bácsit akarnók igazolni, ennyi már elég lenne. De rá is áll az, amivel Tolsztoj Kreutzer szonátáját cáfolják: ha csak a nem tiszta és nem vallásos embernek lenne szerelme, tökéletesen igaza lenne. Aztán meg a Mese nem a szerelemnek, hanem az életnek a meséje.

A nagy élet egyik drága darabjának a pataki diákéletnek meséjét szövögette, tükrözte és naplózta ez a Közlöny. Sokan vitatják: meséje meghalt. Magunk is vádoltuk, belülről kritizáltuk, egyensúlyvesztettnek mondtuk. Kísértett bennünk az a gondolat is, hogy talán egy pogányos reneszánsz duzzasztaná meg benne újra az élet árját. De Isten megszegyenített bennünket: munkáját a mi erőtlenségünk-

ben végeztette el. Az anyagi mérleg kerekén 500 P pluszt mutat a Közlöny történetében egész szokatlanul. És ha ebből nem is merünk hasonló arányu belső értékbeli fejlődésre következtetni, azt azonban el kell mondanunk, hogy jóleső érzéssel köszönjük meg mindazok szeretetét, akik anyei nehézség mellett is Közlönyünk munkáját érdemessé tették. Ami pedig a mesét illeti, ahhoz nincs búcsúkönyvünk, mert arra is áll a Kolosséi levél II. része 17. versének gondolata: *Csak árnyéka a következőnek, de a valóság a Krisztusé.*

Adja Isten, hogy ez az Ige a maga teljes gazdagságával ne csak az elmenők búcsúszava, hanem méginkább *jobb* utódok *szebb* utjának nagyszerű induláspontja legyen!

Az idő.

Mint serdülők, még lázra vágyunk
Szép ifjúságunk hajnalán,
Pár évvel később tündérálmunk
Egy rózsás arcú ifjú lány.

Alig fordul néhányszor körbe'
A fürge óramutató,
Rohanunk újabb célra törve:
Már nagy vagyon, kincs volna jó.

A férfi szívnek édes álma
Egy kis család, egy szende nő,
A bölcs szól: várj, nem vársz hiába,
Majd mindent meghoz az idő.

De míg az mind valóra válik,
Az évek száma egyre nő.
S a révnél, ha érünk odáig,
Ábrándot, vágyat, tündérálmot,
Édes, bolondos ifjúságot
És mindent — elvitt az idő!

Dr. Gulyás József.

Optimizmus — Pesszimizmus.

Midőn tündéarcodra néztem én,
— Fehér havon nyiló rózsaszíromra: —
Egész világ tündöklő fénybe vonva,
Varázsos rózsaszinben tünt elém.

De, hogy fekete éjszemedbe nézett
Szemem s ott annyi büszke gögőt látott:
A rózsás napfény mindjárt elenyészett
S fekete színben láttam a világot.

Képes Géza.

Ölbey János igehirdetése.

Ölbey János nevével akkor találkoztam legelőbb, amikor már emlékét híven őrző felesége is a halálos ágyon szenvedett. Kedves lányuktól, Somody Józsefné úrasszonytól hallottam ekkor, hogy a 14 évig özvegységben élő Ölbey Jánosné tiszteletes asszony ez alatt az idő alatt csak egynéhányszor volt templomban. Mindig azt mondta, hogy nem tudja végig hallgatni azt a prédikációt, amit nem az ő kedves férje mond. Ez a ragaszkodás megfogott, ilyen még nem tapasztaltam. És ekkor elfogott a vágy, hogy Ölbey Jánossal, az igehirdetővel megismerkedjem. Örömmel hallottam, hogy számos kézírata még most is megvan. Elkértem azokat, hogy előttem is megszólaljon a múlt annyira szeretett igehirdetője. Amiről biztosan tudtam, hogy ő írta, mind elolvastam. Most, amikor röviden Ölbey János igehirdetéséről írok, az a cél lebeg előttem, hogy pár gondolattal ismeressem mi az, ami őt kedvelt igehirdetővé tette? Igehirdetési módja mennyiben a múlté és mennyiben a jövőé?

Ölbey Jánosra először az a jellemző, hogy ismeri és szereti az életet. Valaki annál jobb igehirdető, mennél jobb életismerő és élet-szerető. Az igehirdetéshez egyenesen két élet ismerete szükséges. Az egyik élet az adott élet, a földi élet. Azt mondhatjuk, hogy ennek az életnek szól az igehirdetés. A másik élet a kellő állapot, az isteni élet, amelyről hangzik az Ige. Minden igehirdető igehirdetését az szabja meg, hogy melyik életet ismeri jobban. Ölbey János a földi, az adott életet ismeri jobban. Ebből aztán önként következik, hogy nagyszerű alkalmi szónok volt. Igaz, hogy minden igehirdetés alkalom, így minden igehirdető alkalmi szónok, de mégis tegyük itt különböztetést. A legtöbb igehirdetés olyan alkalomból történik, amikor Isten tett valamit. Ilyen a vasárnap, a három nagy ünnep, vagyis az összes ünnepnapok, amelyek Jézus váltságmunkájával vannak kapcsolatban. Másik alkalom, amikor az ember tesz valamit: megszületik, házasságot köt, meghal, templomot épít, lelkészt választ, nemzeti ünnepet ül. Az utóbbi helyeken való szereplést nevezzük alkalmi szónoklásnak. Ölbey János az utóbbi helyeken a legnagyobb.

Keveset tud arról mondani, hogy mit tett Isten. Alig szól pár szót az isteni munkáról, már rögtön bizonyítani kezd, hogy az megtörténhetett, mert látta Péter is és a többi tanítványok is bizonyosságot tesznek róla. Ott, ahol emberek kereszttül végzi Isten az ő munkáját, ott szívesen elidőzik, de ahol a láthatatlan Isten, a Lélek munkája van előttünk, onnan siet — ezzel a kapcsolással: így van ez nálunk is — az emberi élet területére. Amikor Jézusnak a keresztfán mondott eme szózata a textus: „Elvégeztetett“, arról beszél, hogy hogyan kell élnünk, hogy életünk végén mi is elmondhassuk ezt a megnyugtató bucsuzást. Ezt abban az esetben lehetne mondani — de nem is ezen van a hangsúly, hogy *ezt*, hanem hogy *ennyit* — ha Jézus csak mutatott volna valamit nekünk, de semmit se tett volna értünk. Az az oka a kevéslátásnak, hogy Jézus előtte sokszor csak példakép és nem világleletti erő. Sokszor Isten személyes volta is

elmosódik. Jellemző nagyon, hogy a koldus Isten nevében kér alalmazsnát, itt meg az igehirdető is nagyon sokszor a *vallás nevében* kéri hallgatót, hogy fogadják el ezt vagy azt, vagy pedig vigasztalódjanak meg. A vallásos ember áll előtérben és nem a keresztyén ember. Itt az a különbség, hogy a keresztyén ember előtt Isten akarata feltétlen parancs. Azt nem kell és nem lehet indokolni. A vallásos embert — Isten őrizzen a félreértéstől — cselekedetei között még az a gondolat is vezet, hogy: érdemes. Az eddig elmondottak nem is annyira Olbey Jánost jellemzik, hanem azt a kort, amelyben élt, amelytől nem tudott felszabadulni. Ez a kor a maga felfogásával — hála Istennek — minden nap jobban és jobban a múlté. De ha arról van szó, hogy mit tett az ember, vagy pedig mit kell tennie, annak aranyházú hirdetője Olbey János. Ez tette őt kiváló alkalmi szónokká. Bizonyára ennek köszönhette, hogy annyi helyen őt kérték fel templomszenteléskor, vagy más hasonló ünnepélyes alkalomkor szónokul. Ilyenkor elmondja, hogy a szeretet épít és csak a szeretet épít. Megállapítja, hogy ott is a szeretet épített. Dicséri a névtelen hőseket, a kicsiny emberek áldozatkészségét. Megnyugtat, felemel, békét áraszt maga körül. Mikor már azt gondolja a hallgatósága, hogy: mégis csak derék emberek vagyunk mi, akkor folytatja tovább: a szeretet mindig épít, a szeretet sohasem fejezi be munkáját. Ha mindenik bodrogközi magyar falu külön világ lenne, ha nem lenne minden falusi református gyülekezet élete olyan testvériesen egyforma, akkor Olbey János alkalmi igehirdetése is mélyebb és gazdagabb lenne. De így egy predikáció, egy elgondolás tíz helyre is egyszerűen talál. Azért értékesebb az az igehirdetés, amely Isten tettét állítja középpontba, mert az kimeríthetetlen. Az ember tetteinek felsorolásánál az igehirdető vagy ismét, vagy nagyokat mond. Olbey János ismételt. Persze, ahogy ő azt elmondta és ahol elmondta, úgy és ottan az mindig új volt.

Olbey János magát falusi magyar embernek vallotta. Érdekelte minden, ami falusi és magyar. Még ilyen kitételei is vannak: „mi, földművesek.“ A politizálástól sem riad vissza a szószéken. Nyíltan kimondja, hogy az uralkodó ház nekünk ellenségünk. De mikor ránk szakadt a világháború, amikor egyesített Ausztriával a közös veszedelem, megszépült előtte is a Habsburg ház. A magyar érdek mindent megszépített előtte, még a csunya, véres háborút is. Az általános mozgosítás után tartott vasárnapi predikációjában nem azt mondja, hogy a király szólította hadba az országot, hanem a haza. Ezt a predikációt csak igaz magyar írhatta. Magyar szívének nagyon fájt a háború előtti nagy vérveszteség, a magyar kivándorlás. Akkor tör ki belőle igazán ez a fájdalom, amikor Amerikában meghalt fiatal egyháztagjai emlékére tartottak gyász-istentiszteletet. Majdnem ilyen hangon beszél: miért mentetek ki Amerikába?? A nagyrozvágyi, vagy a cigándi mezőn nem szakadt volna rátok a bánya, még tudóbajt nem kaptatok volna!

Ha a temetésen az a cél, hogy a temetési beszéd alatt szem ne maradjon szárazon és az ámen belefuljon a zokogásba, akkor

Ölbey Jánosnak ez mindig sikerült Sirató, rikató temető-pap volt. Az bizonyos, hogy falusi népünknek ez tetszik. Van is abban valami megrendítő és nagyon mély gondolat, amikor egy gyászudvarban egy egész falu zokog. A zokogás az egész természetes Épen azért, mivel zokogás van, kell oda vinni vigasztalást. Ez a vigasztalás elmaradhatatlan és ezt a lelkipásztornak kell vinnie. Nem a lelkipásztor, tehát nem ember, hanem az általa hirdetett isteni Ige vigasztal. Ölbey János kétségtelenül hívő lélek volt, de a temetésen is az emberi oldalt hangsúlyozza ki jobban. A részvétben találja meg a legnagyobb vigasztalást. A sirontúli élet legtöbbször csak kifejezés, a „vallás“ szava. Temetési beszédeinek ez a vázlata: megállapítja, hogy a koporsóban nyugvó csakugyan meghalt; elmondja, hogy milyen halállal halt meg. Aztán az életet szemléli több oldalról, végre kiemeli a halál jóságát. Mindenütt búcsúztat. A legtöbb helyen textusa is van. Nagyon szépen temetett, csak hogy ez a szépség régi tavaszok virágainak szépsége: elmúlt. Mindenik hozzátapad egy történethez: kevés bennük az egyetemes, az örök.

Temetési beszédeinek legértékesebb vonása az erkölcsi komolyság. Nem dicsőít senkit se felettébb. Az érdemről való felfogása a legkálvinibb predikátorok közé emeli. Azt mondja, hogy a mindennapi kötelesség teljesítése csak akkor érdem, ha az az alaptételünk, hogy: minden ember gazember. Különösen kiemeli ezt akkor, amikor Báró Revisnyei Reviczki Ferenc sírkövének felállításakor mond emlékbeszédet. (Ez az a sírkő, amelyről a „Sárospatak“ múlt évi egyik száma azt írta, hogy ott van eltemelve Lázár Vilmos. Az emlékbeszédből kitűnik, hogy a sírkövel megjelölt helyen Lázár Vilmosnak az anyai nagyapja nyugszik.)

Ölbey Jánosnak minden beszédét a pontos felosztás és az értelmes világosság jellemzi. Mindenütt pontokba szedi és előre bejelenti, hogy miről fog beszélni. Ez a rendszeres beosztás, jobban mondva: felosztás, ma kihalófélben van. Nagy kár. Nem annyira a ma ígéhirdetőinél hiányzik ez, mint inkább hiányozni fog a holnap ígéhirdetőinél. A mai ifjú nemzedék irtózik tőle; több: nem ért hozzá. Pedig ez az értelemhez hozzátartozik. Nem kisebb ígéhirdető, mint Pál apostol mondta, hogy a gyülekezetben minden imádság és beszéd értelmes legyen. Amikor már egynéhányszor predikáltam otthon, régi predikációkon nőt Édesanyám félve szólított meg: fiam, az én kedvemért tedd ezt bele mindig a predikációdba, hogy: „mig ezekről elmélkedem, kísérjen szives figyelmeitek“; mert az igen szép. Egypárszor teljesen elfogott a fiú hála és igazán bele akartam tenni, de nem tudtam hová. Ölbey János minden predikációjában nagyszerűen el tudta helyezni. — Csak hogy itt is baj van: ez aztán a változatoság rovására megy. Az egyik vasárnapról-vasárnapra ismételt mondat maga után huzza a másikat. A tartalom és a forma az ígéhirdetésnél együtt születik. Még a legjobb gondolat is elerőtlenedik a szürke megszokottak között, mint ahogy eltűnik a lehullott pénzdarab az út porában.

Ölbey János több helyen maga elárúlja, hogy idegenkedik a

XX. századtól. Őt is elérte az örök emberi mozdulat: hozzánőt a saját korához. Így aztán Ölbey János egész nagysága csak az előtt tud kibontakozni, aki ismeri azt a kort. Ő ma már — kortársaival együtt — a tápláló anyafölddé szelídült multat jelenti számunkra. A mai igehirdetésnek többet kell tudnia Istenről. Az kevés, ha a vallás nevében beszél az ember. Magának az élő Istennek a szavát várjuk.

Ölbey Jánoséknál az emberi állott előtérben, holnap az isteni fog. Ha ők már nem jöhetnek el hozzánk, hogy egy kicsit többet halljanak Istenről, akinek az Igéjét kell hirdetnünk, úgy mi menjünk el hozzájuk, hogy rajtuk keresztül jobban megismerjük az embert, akinek az Ige szól.

Ölbey János, ha 14 évi csendes pihenés után visszatérhetne az Isten országának minden titkát ismerve, akkor tudná elmondani a legszebb, a legigazibb, az örök időkre szóló predikációját.

Darányi Lajos.

~~~~~

Magyar nóta.

Mi az, ami megvigasztal
Nagy szomorúságban?
Mi az, ami lelkesíthet
Lángoló csatában?
Mi az, ami oly szomorú
Négy évszázad óta?
Az a magyar nóta.

Mi az, ami Mád borától
Új erőre támad,
Amiben kisírja magát
A szerelmi bánat?
Mi az, ami büszke kedvest
Hajlit szives szóra?
Az a magyar nóta.

Mi az, ami el nem hervad
Őszi hideg szélben?
Mi az, amit dudolgatni
Vén fejjel sem szégyen?
Mi az, amit úgy szeretünk
S nem tehetünk róla?
Az a magyar nóta.

Dr. Gulyás József.

~~~~~

Ha valaki a hit hőségé akar lenni, le kell mondania a világ barátságáról.

Robertson.

Látogató.

— Irta: H. I. —

Künn erősen havaz.

Szobámban ülök íróasztalom mellett. Élvezem a szoba melegét s Karinthyt. Éppen elmosolyodom, jó könnyesen, midőn nagynéném bejön s sugva mondja, hogy egy katona keres.

Asztalomra csapom a könyvet, aztán kisietek. Ugyan miféle katona kereshet most engem?

... Az előszobában örömmel borulok nyakába egy volt osztálytársamnak, aki most karpaszományos őrmester, s mellékesen bölcsészettanhallgató... Uniformis, bajonett és irattáska. Furcsa.

Nagynéném már mondja is, hogy vezessem be a szalonba. Indulunk befelé. S ekkor, óh, jaj, mi történik? Azaz hogy nem történik semmi, csak szemembe ötlík barátom bakancsa szélén egy nagy darab sáros hó. A melegtől egy kissé már lekivánczozik.

Na most?!... S szemem a kérdőjelek ezreit látja cikázni.

Mondjam talán a kaszárnyához szokott drága jó barátomnak, hogy Laci, légy szives, töröld le a lábad, mert hát, izé, itt a szobákban szőnyegek is vannak. Meg hát tudod...?!

Oh nem, ezt mégse tehetem!

Vagy vezessem talán be a szalonba, ahol nagynéném féltett perzsái díszlegnek?... Perzsái, melyeket minden nap melegen végigsimogat tekintetével, s amelyeket oly szivesen mutogat vendégeinek?

Nem, ezt sem tehetem!... Mit hát?

... S egy szempillantásig ilyen zagyva gondolatok rendeznek kergetősdit agyamban... Ahelyett, hogy örülnék rég nem látott barátomnak, ahelyett, hogy ezer kérdést zúdítanék elé, ahelyett, hogy fürkésző tekintete elől igyekezném elrejteni aggályaimat tükröző arcnóváim: zavartan hőkkenek meg egy pillanatra.

... Óh, az a buta kis hó, ami éppen az ő lábára tudott tapadni!...

Az ebédlőben valami asszonyi munka folyik. Néném, aki elmerült barátom nyílt, jellemes arcának vizsgálásában, észre sem vette nagy szorultságomat, s csodák csodája, még ennek okát sem. Váltig unszol, hogy csak menjünk be a szalonba; itt oly rendetlenség van, hogy le sem lehet ülni.

Én azonban látom, hogy ez a rendetlenség csak asszonyi szemüvegen keresztül nézve oly rettenetes. Nekünk igazán nem sokat ártogat. Viszont látom azt a katasztrófát, mely a másik oldalról fenyeget.

— Ugyan ugyan, drága néném, nagyon jó lesz nekünk ebben a szobában is. Ez a legkedvesebb az összes közt. No meg diák- s katonaemberek vagyunk.

Barátom akaratlanul is segítségemre jön s már le is ült az általam szívélyesen felajánlott székre. Én is letelepszem. Így hát sikerült az első mentő lépés. A veszély azonban nem múlt el teljesen.

Különben is csak arról volt szó, hogy a kisebbet válasszam. Ne a perzsák, hanem az egyszerűbb utánzatok kerüljenek barátom havas, sáros lába alá.

A beszélgetés megindul. Lassan, mint a születő patak, melynek útjába kavicsok kerültek. Igyekszem jó képet vágni s elterelni figyelmemet s gondolataimat erről a kellemetlen pontról. Elvégre csekélység az egész!!

Barátom megtudta, hogy Pesten tartózkodom; eljött meglátogatni. Annyi mondanivalója van. Beszél erről, beszél arról, mindenről, ami éppen eszébejut.

Én mindenre válaszolgotok eleinte, bár kurtán, valami banalitással. Éppen csak, hogy mondjak valamit. A nagyváradi napokról beszél most. Átélté azt a sok szörnyűséget. Olyan figyelmetlenül hallgatom szavait mintha az idei káposztatermésről beszélne.

Tekintetem ugyanis ebben a szempillantásban cipőjére siklott... Nini! már olvadni kezd az összepréselt hó. Barátom keresztbe rakja lábát. A hó csunya, sűrű, szürke cseppeket izzad.

Barátom tovább beszél. Én érzem, de nem értem már, hogy hajmeresztő dolgokat említ. Hangjánál erősebben hallom: kip-kop, kip-kop...

Lassan, ítemesen hullanak a szőnyegre a hólé cseppjei. Már egy szabályos kis kerek foltocska van a szőnyegen...

... Más témára tereljük a beszélgetést. Csodálkozom, megbotráncozást mutatok, nevetek. Ahogy éppen a szükség kívánja. Egy szóval színészkedem.

Lelkem azonban nem itt jár valóban.

Hiába tördelem kezem, hiába igyekszem minden figyelmemet barátom beszédére koncentrálni. Nem és nem!

Ni! Látod, — súgja nekem valami — ni, most a másik lábát emelte keresztbe! Talpa nyomán egy nagy folt... Felrakott lábáról ismét peregni kezdenek a vízcseppek... Kip-kop... Kerek tócsa mellé másik kerek tócsa kerül... Már össze is érnek... Piskóta-alaku a hólé a szőnyegen...

Rettenetes, hogy mit érzek! Valósággal izzadok kinomban. Nagy erőfeszitésembe kerül, hogy barátomat is tudjam figyelni... Nem, már nem bírom soká. Barátom is kezd észrevenni valamit... Izgek-mozgok, kezem dörzsölöm, idegesen zongorázom az asztalon.

... A szőnyegen pedig egyre nagyobb lesz a vízfolt. Annak az átkozott hólének a foltja, amely az előbb még oly jól érezte magát azon a sáros bagaria bakkancson.

Puff... hallom amint az egész meglágyult hódarab a földre cuppan.

Klirr... hallom, amint barátom oldalán megzörren a bajonett. Fészkelődik. Menni készül. Kurta, ideges feleleteimből talán azt gondolja, hogy terhemre van... Marasztom.

Újjé, most jön nagynéném a szomszéd szobából. Óh, csak észre ne veye!... Kimegy. Elmúlt a veszély.

Barátomat nem bírom tovább jó szívvel marasztani. Látom rajta, hogy neheztel. Erre vallanak csalódott arcvonásai, erre vall az, hogy lábával katonás finoman dobbant egyet-kettőt.

Az utolsó csepp víz is ott csillog már a puha szőnyegen.

Barátom tehát rossz néven veszi ezt a hideg fogadtatást. Roszszul esik neki, hogy nem úgy telt el ez az óra, mint ahogy ő azt eltervezte. Azt hitte nyilván, hogy egy nagyon kellemes órát fogunk együtt tölteni. Régi jó cimborák.

Hja, de az a kellemetlen, tolakodó hó, ami éppen az ő bagariájára tudott tapadni, az az átkozott hó, elrontott mindent.

Valahogy ki kellett magam vágnom

— Sajnos, nem is bírlak már tovább marasztani, kedves Lacim. Nem tudok sokáig figyelni egyfolytában a beszédre... Talán tudod is, hogy most hatheti fekvés után *üdüllök!* (Alig tudtam már tisztességesen kinyögni ezeket a szavakat.) Nem, nem tudott semmit betegségeről... Nagy részvéttel búcsúzott...

Talán bocsánatot is kért tőlem gondolatban azért, hogy az előbb rossz vendéglátónak minősített...

... Már kint is van a szobából... Én idegesen rohanok be s eltüntettem barátom látogatásának nyomait...

... Künn erősen havaz... Barátom most megy el ablakunk alatt... A puha, friss hópelyhek melegen tapadnak bagaria-bakanca talpára...

~~~~~

Óh, menni, menni!...

Óh, menni, menni, hol
nem élnek emberek,
hol csókeső se hull,
ahol könny sem pereg;

mosolygó ég alatt
szűz tengerparton ülni,
örök vágygyal a zöld
habokban elmerülni;

vagy erdők ős homályán
a pirkadásra várni,
félénk, okos-szemű
őzeknek prédikálni;

hol barna lombú fák
áldón hajolnak össze
s madárdal hív, hogy fáradt
lelkem' frissé fűrössze.

Mese . . .

Egyszer egy ifjú, aki az iskolában sokat tanult, elindult a hosszú életúton, hogy tudása kalauzolása mellett eljusson a Boldogság faluba. Ment, mendegélt, vándorolt egy széles, fával körített úton, melyen nagyon sokan jártak-keltek. Azt gondolta, ez lesz az az út, melyen eljut vágyai határáig, a boldogságig. Az ifjú nagyon kedves, nagyon szeretetre méltó és szép külsejű volt. Szép volt a lelke is a maga erős akarásával és dalos vidámságával. Meg volt tehát a kellék ahhoz, hogy vándortársai megszeressék.

Az ifjú fáradhatatlanul ment, mendegélt, egyre csak előre. Sok-sok községbe eljutott, de egy sem volt a Boldogság faluja. Mindennütt más és más útbaigazítást adtak neki, úgyannyira, hogy minél tovább haladt, annál messzebblevőnek tűnt fel előtte a cél. A tudományoktól már nem remélt sokat, mert megpróbálta és látta, hogy ott nincsenek végleges eredmények, hogy ott mindig más, meg más irányban kell tovább munkálkodni. Látta, hogy az addig elért eredményeket mint letörlik sorjában és hogy azok legjobb esetben is csak elhagyott kis kilométerjelző kövek. — A költészet himes mezején is megpróbálkozott virágot szedni. Gondolta, itt majd megtalálja azt, amit annyira óhajt. Itt is csalódott. Mikor a legszebb szirmokra lehelt lelkét a lelkéből, mikor szíve forróságával, szeme sugarával plántálta, melengette a virágokat, akkor jöttek a legkegyetlenebb szelek, a legfagyasztóbb hidegek. Mikor legjobban beleöntötte lelkét költői alkotásaiba, akkor méltányolták a legkevésbé s legfeljebb az a vígasztalása maradt, hogy majd a későbbi nemzedékek megadják a neki járó elismerést . . . Felhágott a szinpad dombjára is, ahonnan ő is jól láthatta az arra menőket, meg őt is láthatták az arra igyekvők. De itt is csalódott. Néha ünnepelték, máskor lekicsinyelték. De a boldogsága nem volt állandó. Mégsem csüggedt, haladt tovább.

Lassan-lassan alábbhagyott az akarása, megtépázódott a vidámsága, mégis, valahogy a lelke legmélyén erősebben dörömbölt a boldogság utáni vágy. A szép út mentén haladtában csupa mosolygós arcu embert látott maga körül és jaj úgy fájt a lelke, hogy ő nem lehet teljesen oly boldog, mint azok. És amint néha-néha tépelődött észrevette, hogy az emberek hideg szemekkel néznek reá. Gondolkozni kezdett. Megérezte, hogy időnkint elboruló homloka riasztja vissza tőle az embereket. Elhatározta, bármily nehezeire essék is, de mosolyt erőltet az arcára, mely állandóan ott kacagjon és úgy megy majd tovább. Így tett. Mosolygott állandóan . . .

Egyszer, amint egy virágzó fa alatt pihent, egy öreg, mosolygós arcú, kacagó szemű bácsi ment hozzá. Beszélgettek. Mikor indult, kiderült, hogy a bácsika is egy irányban halad vele. Kellemes volt az út, a bácsika sokat tréfált. De egyszer a bácsika panaszkodni kezdett. Elmondta, hogy eddig nem az igazi valóját mutatta; elmondta azt is, hogy az emberek mind oly szomorúak, mint ő. Így tudta meg az ifjú, hogy az emberek álarcot hordanak, melyet csak ritkán vetnek le . . . Most már elvesztette a bizodalját, hogy elér céljához.

Egy kis falucskában elbucszott az öregtől. Nem ment tovább. Ott maradt. Elhatározta, hogy ezután úgy él, mint a falu lakói. Úgy is élt és mosolygott továbbra is, mert szégyelte volna, ha az emberek a lelkébe beleláttak volna.

Szép kis erdőcske volt a falu mellett. Délutánonkint oda szokott kijárni. Bolyongásai közben egy kis forrásra bukkant. A forrás egy meredek part-oldalból fakadt. Lenn a völgyben egy fatörzs volt átvetve a vékonyan csörgedező érecske fölött. Ezen szokott megpihenni sétái közben, s míg a lágyan csobogó érecske kristályvizét nézte, amint a kék eget visszatükrözi, azt hitte, ilyenkor tényleg boldog. De egyszer egy felhőszakadás elmosta onnan a fatörzset és a völgy sem volt oly tisztán üde. Szennyes ár borította be az azelőtt gyöngyharmatos rétecskét. És ekkor könnyezni kezdett. E vélt boldogságától is megfosztotta őt a természet . . . Siró lélekkel ment hazafelé. Elhatározta, hogy tovább megy. Nem marad itt sem tovább. És a lelke rejtett mélyén valami hang azt súgta neki: Csak menj, megleled a boldogságot . . .

Messziről az erdő mögül különös hangok ütötték meg a fülét. Kis gyermekora óta sokszor hallotta már ezeket a hangokat, de nem figyelt rájuk . . . Valahol harangoztak . . . feléledt lelkében sok eltemetett, halvány kép. Láta maga előtt kis gyermekkorát, mikor a templomban az édesanyja mellett ülve hallgatta, mily szépen játszik a rektor az orgonán, meg hogy mily szépen predikál a tiszteletes . . . Régi, régi képek voltak ezek. Azóta megtanulta a sok tudomány között, hogy azért játszott oly szépen a rektor, meg azért beszélt oly gyönyörűen a tiszteletes, mert az a foglalkozásuk. Megtanulta, hogy az emberek csak azért járnak templomba, mert különbeknek akarnak látszani másoknál. Pedig valójában olyan egyre megy! Ember, meg ember! Egyik is csak az, a másik is! Hallott ő már művészeket orgonán játszani, hallott művészeket sózokolni. Ő is szebben játszana most, mint az akkor megcsodált rektor, jobban tudna beszélni, mint a tiszteletes . . . De azért mégis csak elindult abba az irányba, merről a harangszó hangzott.

Ment uttalan utakon, bozótokon, szakadékokon át . . . Im egyszerre csak egy templom előtt találta magát. Bement. És csodálatos. A templomban nem zúgott orgona. A tiszteletes sem volt már fiatal. Sovány, beesett arcú, időses ember volt a tiszteletes. Mikor felment a szószékre, rekedt, öreges hangon beszélt . . . Nem! Ő nem ezt várta . . . De vajjon mit mondhat ez az ember, hogy ilyen bátran mer beszélni? Micsoda mondanivalója lehet, hogy ily gyastra szónoki készséggel is mer predikálni? . . . És elfeledte azt, hogy benne a művészt nézze, ehelyett a beszéd tartalmát vizsgálta . . . és változást érzett. Mintha langy szellő melengette volna át a lelkét. Olyan jóleső volt az az érzés! . . . Elhatározta, hogy a községben marad.

Elsőnek ment ki a templomból, hogy végignézze a kijövőket . . . Feltűnt neki egy fiatal ember, akinek az arca, a szeme, a többiekétől eltérőleg, kimondhatatlan nyugodtsággal mosolygott. Amerre csak tekintett, derűt, mosolyt ébresztett a tekintete. — Óh mennyire más

volt ez a mosoly, mint amilyeneket eddig látott! . . . Érdekelte a fiatal ember. Kíváncsi volt, vajjon mi okozza a boldogságát? . . . Bizonyára jó módban él. Szép házastársa, jó gyermekei s a faluban méltósága van . . . Követte, mint az árnyéka . . .

Szegényes házikóba tért be a fiatal ember. Szomorúnak tetsző magános szobácskája, meg egy zsörtölődő természetű apja volt. Ezt onnan tudta meg az ifjú, hogy mikor a fiatal ember hazatért a templomból, apja pörlekedésre készen várta . . . Kiabált a fiára, hogy minek nézi ezt a szép napot! . . . Dolgozni kellene ma; ki kellene használni ezt a napsugaras, gazdának való időt. Lám a többi derék fiatalok! . . . A fiatalember szó nélkül türe . . . Honnan van ez a hódolásra készítő ereje?

Másnap este óvatosan a fiatalember ablaka alá lopakodott. Vajjon mit csinálhat? Benézett. Amit látott sehogysen értette. Homályos lámpa mellett egy kopott könyvet olvasott az ifju, s míg olvasta, egész lénye valami különösen boldog lángban csillogott . . . Ez, ezaz amit ő is keres. A fiatalember már megtalálta a boldogság faluját.

Nem állhatta meg szó nélkül. Benyitott. Kérte az egyszerű fiatalembert, vezesse el őt is a boldogsághoz. Az készségesen engedett . . . és attól kezdve együtt haladtak egy olyan uton, melyre az ő előbbi élete és tudása sokszor borított ugyan árnyékot, de egyre fényesebb lett az útja, mikor levetkőzte előbbeni felfogását. Most már egészen tisztán látta, hogy a tudomány nem egyedüli cél, meglátta, hogy a pap nemcsak a kenyéréért beszél, meglátta, hogy nemcsak a vagyon, a természet adhat örömet, sem a hírnév, hanem valami más, valami kimondhatatlan . . . Megelégedettnek, nyugodtnak érezte magát és boldog volt, mert tudta, hogy ezen az uton haladva elnyeri majd a teljes boldogságot.

Martin Miklós.

Az arany-csobolyó . . .

Az arany-csobolyó
kilyukadt, nézd-e:
piros nedű buggyan az ég
kék keszkenőjére.

Az arany-csobolyó
lezuhant, nézd-e:
violaszín hegyeknek
bordó a széle.

Árnyak ringanak,
perceg az ászok;
violaszín hegyek megől
cseng a kacagásod . . .

Képes Géza.

P. D. O. Sz. közlemények.

A **Pataki Diákok Budapesti Szövetsége** a megtartotta ez évben negyedik összejövetelét, amelyet két pataki diák, Hézsér Emil ref. lelkész és a vértanu halált halt Kazinczy Lajos honvédtábornok emlékének szentelt.

Az estélyen jelen voltak: Kazinczy Gábor az Országos Szövetség elnöke, Rácz Gábor altábornagy, Rácz Lajos curiai tanácselnök, Átányi József és Finkey Ferenc koronaügyészhelyettesek, Görgey Sándor curiai bíró, Kérészy Zoltán egyetemi tanár, Tatár Balázs főigazgató, id. Szalóczy Pál ref. lelkész, Komjáthy Sándor tanár. Mészáros Károly és Pálóczi-Horváth Zoltán ügyvédek, Okruczky Árpád és Andó László MÁV főfelügyelők, Forgon Lajos postaigazgató, Bodolay István igazgató, Galló Gyula ezredes, Maklár Sándor MÁV főfelügyelő, Kohányi Gyula tanfelügyelő, Zsoldos Benő táblabíró Bóna Lajos pü. főtanácsos, Veress Győző postatakarékp. főfelügyelő, Hézsér Aurél egyetemi magántanár, Hézsér Zoltán M. T. I. főtitkára, Hézsér László orvos, Rásonyi Papp Gedeon földbirtokos, Faragó Sámuel postaigazgató, Szüts Ernő gyógyszerész, Tassonyi Ernő bányahat. tanácsos, Okruczky Tamás MÁV felügyelő, vitéz Somody János ügyész. alelnök, Kerekes Miklós, Gecsey Mihály és Mikita Elemér járásbírák, Barabás Arnold és Phillipp Ernő orvosok, Tatár Sándor postafelügyelő, Moskovits Mór ügyvéd, Magyar Kálmán és Juhász Lajos mérnökök, Kirner Á. Bertalan ref. lelkész, Boytár Barna igazgató, Kovácsy Pál titkár, Szücs Lajos várcsi fogalmazó, Reho Pál postatakp. tisztviselő, Szalóczy Pál MÁV tiszt, Vitányi László dohánybevalló tiszt és még sokan.

Panka Károly országgyűlési könyvtárigazgató, a Szövetség alelnöke üdvözölte a megjelenteket s kegyeletes szavakkal emlékezett meg a múlt hó 14-én elhunyt Tóth Kálmán postafőigazgatóról. Majd jelentette, hogy Rácz Lajos akadémiai tanárt 65-ik születésnapjának évfordulója alkalmából a Szövetség nevében üdvözölte. Ugyancsak jelentette, hogy a Budapesti Szövetség tagjai közül ez év folyamán is többen igyekeztek különböző lapokban és folyóiratokban írt cikkeikkel támogatni a pataki főiskolát abban a heroikus küzdelmében, amelyet a gyászos trianoni béke által teremtett helyzete miatt már évek óta vívott. Ezek a cikkek nemcsak előmozdították azt, hogy a kormány magáévá tette a főiskola ügyét, hanem támogatói voltak a kulluszminiszternek is abban a törekvésében, hogy a főiskolát 400 éves multjára való tekintettel az őt megillető magaslatra emelhesse. Reméli, hogy 1931-ben, a főiskola 400 éves évfordulóján már állani fognak a „Magyar Cambridge“ új épületei. A cikkek időrendben így jelentek meg: Az első cikket a Református Figyelőben, a másodikikat a Budapesti Hirlapban Panka Károly írta, a harmadikat Trócsányi Zoltán az Új Barázdában, a negyediket Komáromi János a Magyar-ságban, az ötödiket Zsoldos Benő a Pesti Hirlap mellékletében és a hatodikat Trócsányi Zoltán a Magyar Szemlében. Javaslatára elhatározták, hogy ezeket a cikkeket szintén felveszik a *Pataki Krónikába*.

Ezután Rác Gábor altábornagy kegyeletes szavakkal emlékezett meg Hézser Emilről, majd utána Kazinczy Gábor tartotta meg emlékbeszédét: „Adatok Kazinczy Lajos honvédtábornok vértanúságához” címen, melyben sok, eddig ismeretlen adatot hozott nyilvánosságra. E nagy hatást keltő emlékbeszédért Panka Károly és Finkey Ferenc fejezték ki a Szövetség köszönetét, egyben elhatározták, hogy a főiskola kertjében felállítatják Kazinczy Lajos mellszobrát is és hogy ezeket a beszédeket szintén felveszik a *Pataki Krónikába*. Végül felszólaltak még Rásonyi Papp Gedeon, Tatár Balázs, Tassonyi Ernő, akik beszédükben az Országos Szövetség és a Budapesti Szövetség együttműködését hangoztatták.

Indítvány a volt pataki diákokhoz.

A főiskola négyszázéves jubileuma közeledik. Mivel ünnepeljük ezt meg az Alma Mater fiai legméltóbban? Ez a kérdés vetődik fel a volt diákok lelkében Szerintem legméltóbban úgy virradna e nap a pataki diákokra, ha kiadnák négyszáz esztendő diákjainak névsorát.

Mert pl. a debreceni collégium nagy ünnepe jóval később lesz s mégis már készen van, sőt évek óta készen áll a névsor. Thury Etele adta ki az Iskolatörténeti adattárban (II) az anyakönyveket, (1908.)

Tervezte a pataki névsor kiadását is (1910), de (írás van róla), utóbb ezt a pataki tanároknak engedte át. — Sőt a debreceni iskola még tovább is ment. Mikor a kollégiumi diákszövetség megalakult, S. Szabó József (1926.) kiadta a volt növendékek kiválóbbjainak névjegyzékét, kimutatván, hogy kiből mi lett s megírta a collégium rövid történetét. Most itt volna az alkalom arra, hogy Patak is teljesítse ezt a feladatot. Iam proximus ardet Ucalegon. A debreceni iskolának még soká lesz az ünnepe, s már kész ez, a pataki 2 év múlva ünnepel s mégis soknak semmi.

Pedig hogy erre milyen szükség van, mutatja az is, hogy az előbbi főkönyvtáros s a mostani is valamint a levéltáros folytonos megkeresésnek van kitéve aziránt, hogy keressék meg az ő őseiket, nem tanultak e itt a pataki iskolában. Hiszen itt olyan sok jeles ember tanult. Egy Csokonai, Kossuth, Fáy, Szemere Bertalan, sok gályarab, Gárdonyi, a Kormányzó úr ősei stb. itt szívták magukba a tudományt. A mostan élő volt diákoknak elsőrendű kötelessége volna e diákok névsorának közlése. És erre a legjobb alkalom volna épen a négyszázados ünnep.

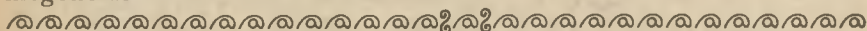
~~~~~

Irodalom.

Dr. Rác Lajos: Irodalmunk „nemzetietlen korának” okai. Az Országos Ref. Tanáregyesület 1928 május. 30-án tartott közgyűlésén felolvasott értekezés, megjelent annak évkönyvében 39 oldalon — A mi kritikánk helyett hadd álljon itt három idézet:

„Abban a tekintetben, mely szerint irodalomtörténetírásunknak egy eddig homályos vagy rosszul értelmezett korszakát helyes meg-

ítélés alá veszi, egyenesen hézagpótló munka, amelyet minden irodalomtanításnak ismernie kell felekezeti különbség nélkül, hogy irod. oktatása teljesen tárgyilagos mederben folyhassék; eredményes kutatásáért pedig mi, prot. tanárok, a legnagyobb elismerés hangján mondhatunk köszönetet a szerzőnek." Dr. Boross István a Prot. Tanügyi Szemle 1929. évi márciusi füzetében, a 221. lapon. U. o. Sz. Ö : „E dolgozat valóságos felfedezés számba megy s irodalom- és művelődéstörténetünk egyik fejezetének sürgős átértékelését követeli.“ Dr. Borbély István (Pintér mellett legtekintélyesebb élő irodalomtörténetírónk) kolozsvári unitárius theol. tanár: „Egy korszak lelkéhez kevés tanulmány férközött ennyire közel; az ilyen munkák viszik előkbre a tudományt . . . A szerző ezen eredménymegállapítások (hogy t. i. az elnémetesítő politika és a kath. restauráció okozza a kor elmagyartalanodását és irodalmi hanyatlását) okainak részletes és tüzetes megokolásával tovább vitte tudásunkat “

Tapasztalat.

— Henri de Regnier. —

Mögöttük bandukoltam, csókjaikra lesve
S láttam: két karcú árny hogy' ing az őszi égbolt
Falán, mely mint sirály-szárny, gyöngyös fénybe veszve,
Letompult halk színével nagy nagy szürkesség volt.

Mig így mentek s körül a tenger elhalón
Morajlott és az odvas parti szirtre lázadt:
Szívembe nem nyilallt irigység, fájdalom
S nem éreztem se bút, se borzongást, se lázat.

Suhanva mentek s szent álmuk színesre gyúlt,
Mely e muló idillben most valóra vált;
Ők voltak a jelen és én voltam a múlt
És én tudtam már a kiméra végszavát.

Franciából fordította: *Képes Géza.*

Érzelem.

— Arthur Rimband. —

Vad ösvényen megyek majd kéklő nyári éjen,
Szurós kalász között, finom fűvön taposva;
Lábam selyem-szőnyegbe fog süppedni mélyen,
Mig hajamat a hűs szél simogatva mossa.

Szám nem fog szóra nyilni s bennem nem fogan
Egy gondolat sem, csak viharzó szerelem
S a Természettől elbűvölve, boldogan
Bolyongok, mintha egy Asszony lenne velem.

Franciából fordította: *Képes Géza.*

Egyleti élet.

Theologus Egyletünk a II. fél-
évben is a szokott keretek között
folytatta munkáját. Gyűléseink leg-
kiemelkedőbb pontjait a részint
tudományos, részint gyakorlati
tárgyú előadások képezték. E he-
lyen is külön köszönetet mondunk
Gönczy Pál kisiráti ref. lelkész
úrnak, aki „A theologus, mint
leendő lelkipásztor“ címen tartott
május 4-iki gyűlésünkön nagyon
értékes, mély meglátásokban és
tapasztalatokban gazdag előadást.
Értékes előadásokat tartottak még:
Kovács József (A tudomány és
az evangélium theologus éle-
tünkben), Harsányi László (A ke-
resztység és a szociális kérdés)
és Nagy Barna (Bevezetés Barth
Károly teológiájába). — A pályá-
tételekre érkezett művek nem hoz-
tak 100%-os sikert. Összesen 8
pályamű érkezett be, (1 újtesta-
mentomi, 1 egyháztörténeti, 1 pré-
dikáció és 5 imádság), melyek
közül az újszövetségi pályamű
szerzője: Harsányi László II. é. th.
15 P (60%) jutalomban és dicsé-
retben részesült, az imádság pályá-
díját pedig Harsányi László és
Botos Ferenc II. é. theologusok
megosztva nyerték. A többi művek
nem feleltek meg a követelmé-
nyeknek. — A többi teológiákkal
való kapcsolatainkat is ápoltuk; a
kiemelkedőbb konferenciákon kép-
viseltettük magunkat és erőnktől

telhetőleg az ifjúság minden meg-
mozdulásában résztvevünk. Egye-
sületünk hálás köszönettel nyug-
tazza a következő pénz-, illetve
könyvadományokat: Dr. Rácz Lajos
10 P, Dr. Mátyás Ernő 15 P,
Szabó Zoltán 23 P. Dr. Rácz
Lajos: Rousseau élete és művei,
2 kötet, Vincze Károly: Cartereti
emlékkönyv és Isten angyalai, Dr.
Balázs György: Bem József. —
Zárógyűléstünket június hó 13 án
tartottuk, mely alkalommal a le-
mondott tisztikar helyébe a követ-
kező évre a tisztikar így alakult
meg: *Elnök*: Hubay Lajos, *al-
elnök*: Csathó József, *titkár*: Bo-
tos Ferenc, *jegyző*: Tóth Ferenc,
pénztárnok: Gyüre Lajos, *könyv-
tárnok*: Martin Miklós, *iratter-
jesztő*: Botos Ferenc, *bizottsági
tagok*: Sipos István, Simon Béla
és Tóth Lajos hittanhallgatók. —
A bizottsági gyűlés határozata
értelmében az új elnök részt vesz
a Nemzetközi Diákvilág Szövetség-
nek augusztus hóban Budapes-
ten tartandó nagy konferenciáján.
— Theologus Egyletünkra a kö-
vetkező évben nehéz munka vár:
az Országos Theologus Szövetség
központja a jövő iskolai évben
Sárospatak lesz, tehát egyletünk
főbb tisztviselői egyszersmind az
országos szövetség vezetői lesz-
nek. Az Úr áldja meg munkáldo-
dásukat, Ő vezesse lépteiket!

Felvételek a tápintézeti és internátusi jótéteményekre a sárospataki főiskolán.

Tápintézeti kedvezményt kaptak az 1929/30. iskolai évre *Theo-
logusok*: $\frac{3}{4}$ kedvezményt: Simon Béla II. é.; $\frac{1}{2}$ kedvezményt: Faragó
György, Hubay Lajos III. é., Benke Imre, Horkay Barna, Samu István

II. é., Egressy Lajos, Simon József, Tóth Ferenc, Tóth Lajos és Tóth Kálmán I. évesek; $\frac{1}{4}$ kedvezményt: Eröss Sándor és Szabó Lajos III. é., Kiséry Béla II. é., Demeter József, Medgyaszay Pál, Pósa Dezső, Szilva Sándor, Szomolnok Lajos I. évesek; Lövey Dániel III. é. 60 P, Sipos István III. é. 90 P, Soltész Kálmán III. é. 64 62 P, Kutass Imre II. é. 72·92 P és Martin Miklós II. é. 80 P. — *Gimn. tanulók*: $\frac{3}{4}$ kedvezményt: Hegyi József VII., Berzeviczy László VI., Gyenes István IV. o.; $\frac{1}{2}$ kedvezményt: Horkay István VII., Zuffa Tibor VI., Kárász István V., Ablonczy Dániel, Ablonczy György, Batáry Kálmán, Meleg József, Ördögh László. Sóhajda Mihály IV. osztályosok; Fancsik András, Frenczel Béla, Ruszkay Endre, Szaniszló András III. o.-sok; Pongó István II. o.; $\frac{1}{4}$ kedvezményt: Fidler István, Janka Béla, Kolláth Károly, Kovács Zoltán VII. o.; Baski István, Hunyor István, Kiss Péter, Ragályi Zoltán, Sütő Sándor VI. o.; Fodor Sándor, Kődöböcz József, Miskolczy József V. o.; Abaházy Árpád, Kovács Pál, Mercz Dávid, Várady Sándor IV. o.; Hazay Mihály, Kóris Lajos III. o.; Técsy János II. o.; Baranyi András, Csőri István, Joó Károly I. osztályosok; $\frac{1}{8}$ kedvezményt: Kárász Imre és Szilágyi Jenő VII. o.; Gutper István, Halász Gyula, Tóth Pál VI. o.; Gutper Imre, Nagy Sándor, Nagy Zoltán, Szabó Sándor, Szaniszló Gyula, Urbán László és Zsiros László IV. o.-sok; Bihari Béla, Szalay György III. o.; Czibalmos András I. o.; Kőrössy Zoltán VII. o. 36 P, Palumby Gyula VII. o. $\frac{1}{4}$ + 19·38 P, Veres Imre VII. o. 36 P, Sütő Károly VI. o. 75·60 P, Szűcs István VI. o. 18 P, Péter János V. o. 18 P, Keresztyén László IV. o. $\frac{1}{2}$ + 18·78 P, Soltész József IV. o. 27 P, Danyi Márton III. o. 35·10 P, Kondy László III. o. 30·72 P, Kulcsár Dániel III. o. $\frac{1}{4}$ + 18 P, Marsalkó József III. o. 44·58 P, Kovács Dániel II. o. 27 P, Lukács János II. o. $\frac{1}{8}$ + 18 P, Lukács József II. o. 36 P, Medgyaszay András II. oszt. 37·80 P, Balla István II. o. 24 P, Karászy Benő II. o. 18 P.

Theol. internátusi kedvezményt kaptak a következő iskolai évre.

Theologusok: $\frac{3}{4}$ kedvezményt: Simon József és Simon Béla. $\frac{1}{2}$ kedvezményt: Martin Miklós, Samu István, Demeter József, Tóth Lajos, Tóth Ferenc és Egressy Lajos. $\frac{1}{4}$ kedvezményt: Eröss Sándor, Lövey Dávid, Sipos István, Szabó Lajos, Nagy Bertalan, Andrassy Ferenc, Kiséry Béla, Kutass Imre, Szilva Sándor, Jeney József, Medgyaszay Pál, Szomolnok Lajos, Pósa Dezső, Fodor Nagy Béla, Fejér István, Nagy András és Tóth Kálmán. — *Ingyenesek*: a könyvtárszobában: Hubay Lajos, Faragó György és Benke Imre, a gimnáziumi internátusban Botos Ferenc és Horkay Barna. — *Teljes díjjal felvétettek*: Soltész Kálmán, Halász Károly és Técsy Béla.

A leendő I. évesek kérvényei mind a tápintézetnél, mind az internátusnál összel intézettek el.

A gimn. internátusba az 1929—30. iskolai évre felvétettek: Ingyenes helyre, mint szobafelügyelő: Hegyi József VII. o. t. (a másik két szobában theol. akad. hallgató a szobafelügyelő) — $\frac{3}{4}$ kedvezményre: Pongó István II., Ruszkay Endre III., Ablonczy Dániel, Ablonczy György, Batáry Kálmán, Gyenes István, Keresztyén László, Meleg

József, Sóhajda Mihály IV. a), Zsuffa Tibor VI., Horkay István VII. o. tanulók. $\frac{1}{2}$ kedvezményre: Fancsik András III., Miskolczi József V., Berzeviczy László VI. o. tanulók. $\frac{1}{4}$ kedvezményre: Joó Károly I. b), Kórizs Lajos, Szaniszló András III., Gutper Imre, Szabó Sándor, Vigváry Ferenc IV. a), Kovács Pál, Ördögh László IV. b), Ködöböcz József V. o. tanulók. Teljes díjas helyre: Sólyom Kálmán leendő I. Kirner Károly I. a), Baranyi András I. b), Balla István II., Hazay Mihály, Janka György III., Fodor Sándor V., Gutper István VI. o. tanulók. Továbbá tervbe van véve egy új szoba berendezése, aminek megvalósulása esetén további felvételek lesznek.

Hirek.

Özv. Jármy Lászlóné, a konviktusnak hosszú esztendőkön át szeretve tisztelt gondnoknője f. hó 3 án Budapesten szívbajban elhunyt; szerettei és ismerősei, de anyai szívvvel szeretett diákjai lelkében is pótolhatatlan űrt hagyva maga után. Hazahozott tetemét a főiskola udvaráról temette Marton János theol. professzor, a tőle ismert irodalmi szépségű beszéddel és imádságokkal.

Édesanyját vesztette el Csathó József jövő évi felelősszerkesztőnk május 15 én (tavaly édesapját, tavalyelött öccsét). Nem szive szerint büntet az Úr, de megostoroz mindenkit, akit fiává fogad! Barátainak résztvevő szeretete is közzvetítse az Úr vigasztalását!

Közlönyünk jövő évi szerkesztőségét a következőképen választotta meg: főszerkesztő Gergely János szénior, felelős-szerkesztő Csathó József IV. é. th., társszerkesztők: Martin Miklós III. é. th., Tóth Ferenc II. é. th. és Hegyi József VIII. o. g., kiadóhivatali főnök Tóth Lajos II. é. theologus. Excelsior!

Harsányi István halálának első évfordulóján, május 10 én a theo-

logus ifjúság, a professzori karral együtt, kivonult a temetőbe, ahol Kovács József theol. elnök kegyeletos szavak kíséretében megkoszorúzták az elköltözött nagynevű professzor sírját.

Kérészy István (volt gimn. tanár és igazgató) emlékünnepelet tartott főiskolánk f. hó 9 én. A kortörténeti keretkezésben különösen gazdag emlékbeszédet Elekes Imre gimn. igazgató tartotta.

Kazinczy-ünnepélet tartott gimnáziumunk felső 4 osztálya és a tanítóképző ifjúsága f. hó 1-én. A tartalmas és mély beszédet Hegyi József VII. o. t., jövő évi önképzőköri elnök mondotta, a Kazinczy-pályadíjat pedig Héthy Lajos maturandus nyerte el.

A hősök emlékünnepe. május 26 án -- vakáció lévén -- a főiskolai emléktáblát egyedül Kiss Elek nyug. tornatanár koszorúzta meg régi meleg szeretettel.

Külföldi stipendiumot kaptak: Kovács József Aberdeenbe (Skócia), Bacsó Gyula Strassburg, Ferencz Lajos Montpellier (Franciaország) és Harsányi László Halle (Németország), aki már e nyári szemeszterre is kiment. Fogynak kapni: Darányi Lajos Zürich

(német Svájc), Nagy Barna Utrecht (Hollandia).

Első diák karácsonykor Gergely János, húsvétkor és pünkösztkor Kovács József volt. Akiknek a Putnok – Diósgyőr – Ujhely 860-870 P-t adtak.

Az Orsz. Középiszkolás Dalos-ünnepélyen főgimnáziumunk 40 tanulója vett részt B. Szücs Ferenc ének- és zenetanár vezetésével. A versenyen jól megállták helyüket és a zsüri ítélete szerint harmadik helyet nyerték el az esztergomi kath. és a kispesti állami gimnázium mögött. Jutalmul díszoklevelet nyertek.

A konviktusban özv. Jármy Lászlóné jan. 1-iki nyugalombavonulása óta a személyi változások egész sorozata indult meg. Január végéig Szinnyei Borbála úrhölgy, 2 hétig Tömösközy Józsefné, majd február közepétől Kreffly Nelli töltötte be a gondnoknői tiszteletet. Akik itt maradnak, sajnálják, hogy itt hagyja nehéz munkáját, amelyet oly gondosan és jól végzett. Még nagyobb veszteség a konviktusra Szilágyi Benő távozása, aki 3 évig lelkesmeretes, pontos és odaadó munkával végezte a felügyelőtanári tiszteletet. Utódául első helyen Boda Béla, azután Jakob Károly és Urbán Barnabás gimn. tanárokat ajánlja megválasztásra az egyházkerületi közgyűlésnek az igazgató-tanács.

Komáromi János diáktestvértünknek ez év febr. 27.-én jelent meg „Zúg a fenyves“ című munkája németül „Teri“ címen a Büchergilde Gutenberg Berlin kiadó cégnél. A mű eddig két kiadást ért meg s 30.000 pld.-ban fogyott el. Eddig 147 német folyóirat és napilap írt róla elismerő kritikát. Legközelebb a „Hé, kőzások!“ kerül

kiadásra 20.000 példányban. — Komáromi János tehát Teri művével egycsapásra meghódította a német közönséget. Ehhez az óriási sikeréhez, amely a magyar névnek oly nagy elismerést és hírnevet szerzett és amely fényt áraszt a pataki főiskolára és a Diák-Szövetségre is, szívünk egész melegeből gratulálunk. Adja a Mindenható, hogy minél több ilyen sikert érjen el megcsonkított hazánk dicsőségére és mindnyájunk igaz örömére.

Iskolai kirándulócsoportok szinte napról-napra keresték fel főiskolánkat. Különösen emlékezetes a nyiregyházi leánykálvineum és a pesti katonai főreáliskola növendékeinek látogatása.

Pethes Dezső szintársulata május 27-én „Tüzek az éjszakában“ c. irredentá darab iskolai előadásával búcsúzott el a diákságtól.

A következő beérkezett előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: Téglássy András Korlát 16, Diószegi Diószeghy János Bp. 12, id. Csajka Endre Sp. 10, Szinnyey Géza Bp. 8, Andó László Bp. 8, Kovács László M. hotyka 6, id. Szepessy Istvan Sp. 6 P. Radácsy György Szerencs, Vitányi Miklós Szerencs, gesztelyi Nagy Béla Pácín, dr. Szabó József Kenézlő, Hajdu György Bp., Rácz Jenő Sp. 5—5 P. Gecse István Nyirtura, Tőrös Andor Bp., Kigyóssy Dezső Vadna, Illyés Bertalan Miskolc, Farkas Dezső Beret, Tóth Albert T.-karád, Egry László Saújhely, Derencsényi István Szirma, Pásztor Tivadar Bp., Makolányi László Miskolc, Német Károly Putnok, Vircsik Endréné Bp., Mokcsay Zoltán Hódmezővásárhely, Hováth János Tokaj, Főző László Sp.,

Szathmáry Lajos Sp., dr. Kun Zoltán Sp., Viték Ferenc Sp., dr. Benyovszky László Sp., dr. Bálint Zoltán Sp., Csontos József Sp., Csajka Bözsike Sp., ifj. Csajka Andre Sp., Cziráky Károly Sp., Dávid Zoltán Sp., Deák Geyza Sp., Némedy Gyula Sp., Hitelbank Sp., dr. Jakób Károly Sp., dr. Kiss Sándor Sp., Kósa Sándor Sp., dr. Meczner Béla Sp., Mészáros Bálint Sp., Novák Sándor Sp., Nagy János Sp., Nyitray Béla Sp., Princz Dávid Sp., özv. Priszcsák Adolfné Sp., dr. Pauliczky István Sp., Phillipp Curt Sp., Sp. Takarékpénztár Sp., dr. Szabó Sándor Sp., Somody József Sp., dr. Szabó Gyula Sp., Szalay Róbert Sp., B. Szűcs Ferenc Sp., Szabó Zoltán Sp., Tatár Miklós Sp., özv. Végh Bertalanné Sp., Várszély Béla Sp., dr. Kondor Miksa Sp., Asbóth Aladár Sp. 4—4 pengő. Perjessy László Mezőcsát 3 P. Nagy János Böcs, Miskolcgy Pál Szerencs, Dudás Béla Szeged, Szabó Károly Sp, Szűcs István Sp., Herold Lajos Sp., Dobozy István Sp., Spitz Pál Sp., Koncz Ferenc Sp., Ceisler Izidor Sp. 2—2 P. Nagy Lajos Abaújtár 1 P.

Szerkesztői üzenetek.

Jelen számunkból nyomdai és egyéb akadályokból kimaradtak a következő cikkek: 1. Komáromi János: Egy régi önképzőkör. 2. Kazinczy Gábor: „Adatok Kazinczy Lajos honvédtábornok vértanúságához“ c. emlékbeszéde. 3. T. Szabó Károly: Sportélet Főiskolánkban 4. Hörszik Béla: Beszámoló a Kórusról. 5. Ismertetés Dr. Rácz Lajos: „Rousseau élete és művei“ c. 2 kötetes munkájáról. 6. Beszámoló az építkezési tervekről, az évzáró ünnepélyekről, az érettségi bálról stb. 7. Bacsó Gyula: János evangéliumának Krisztusképéről. 8. Tóth Lajos: Kép a pataki diákéletből. 9. Dr. Hegyaljai Kiss Géza: „Kossuth“ c. könyvének ismertetése.

„Féljétek és dicsőítsétek az Istent!“

Jel. 14., 7.

Kiadja: a főiskolai Ifjusági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Gáthy Lajos IV. é. hh.

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!

Joggal mondja az angol:
„Time Is Money“
(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy tudja a pontos időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**

Órák, mindennemű ékszerek, dísz tárgyak, valódi ezüst evőkészletek kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók.

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.
Vidékre választékokal készséggel küldök!!
Varrógépek és eredeti Steyer Valfi-
enrad kerékpárok gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközölteknél

Sárospatak,

☞ a Patikaközben. ☞

Dobozy István

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

40 év óta áll fenn

id. Szepessy István

sütődéje.

Sárospatak legrégebb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss

péksütemények,

fehér és barna kenyerek.

Nyomatott a ref. főiskola könyvnyomdájában Sárospatakon.